

TYGODNIK**PETERSBURSKI.****GAZETA URZĘDOWA****KRÓLESTWA POLSKIEGO.**

Wychodzi we **WTORKI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztamtą, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; **POŁROCZNA** 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{14}{26}$ PAŹDZIERNIKA.**WIADOMOŚCI KRAJOWE.****PETERSBURG, $\frac{13}{25}$ PAŹDZIERNIKA.****MANIFEST CESARSKI.****Z BOŻEJ ŁASKI****MY, ALEXANDER DRUGI,****CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYJ,
KRÓL POLSKI,**

i t. d., i t. d., i t. d.,

Skutkiem strat, poniesionych przez wojska NASZE w kampanii roku bieżącego, uznając koniecznością przyprowadzić Armije NASZE do zupełnego kompletu, dla odparcia przyszłych pokuszeń nieprzyjaciela, rozkazujemy:

1.) Dokonać ogólny w Państwie zaciąg rekruta, licząc po dziesięciu ludzi, z każdego tysiąca dusz, na zasadzie oddzielnego rozrządczego Ukazu, wraz z niniejszym Rządzącemu Senatowi danego, z wyłączeniem gubernij: Pskowskiej, Połtawskiej, Czernihowskiej, Charkowskiej, Ekaterynosławskiej, Chersońskiej i Tauryckiej.

2.) Od żydów, ulegających rekrutacji, pobrać w tym ogólnym w Państwie zaciągu, na równi z innemi stanami, też po dziesięciu ludzi z każdego dusz tysiąca.

3.) Zaciąg ten zacząć od 15 Listopada, a ukończyć po 15 Grudnia 1855 roku.

Dano w mieście Niokolajowie, w dniu 3 Października, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc ośmset pięćdziesiąt piętego, panowania NASZEGO, pierwszego.

Na oryginalne własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.**UKAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.**

Manifestem; w dniu dzisiejszym wydanym, przepisawszy dokonanie ogólnego w Państwie zaciągu rekrutów, z wyłączeniem gubernij, w Manifestie wymienionych, rozkazujemy:

1.) Zaciąg ten rozpocząć od dnia 15 Listopada i ukończyć po 15 Grudnia roku bieżącego 1855.

2.) Na umundurowanie rekrutów, prócz pół-kożuszków, które powinny być przedstawione przez zdających rekruta, pobrać od tychże pieniądze według cen, jakich to umundurowanie Komisoryatskiemu Departamentowi kosztuje bez pół-kożuszków, a mianowicie, po siedm rubli, ośmdziesiąt kopiejek srebrem.

Rozporządzenia tyczące się wojskowości pozostawiliśmy Ministrowi Wojny, zaś skuteczne dopełnienie i ukończenie we wskazanym terminie tego zaciągu, polecamy pilności Rządzącego Senatowi.

PANU MINISTROWI WOJNY.

Manifestem, dnia dzisiejszego wydanym, nakazawszy dokonanie w roku bieżącym ogólnego w Państwie zaciągu rekrutów, z wyłączeniem gubernij, w Manifestie wymienionych, rozkazujemy wam:

1.) Rekrutów, którzy w tym zaciągu będą pobrani, rozmieścić po wojskach, zgodnie z danemi wam w tym przedmiocie rozkazami, — i

2.) W przedmiocie umundurowania rekrutów, zastosować się do przepisanych w tym względzie prawideł.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

W m. Niokolajowie, Października 3 dnia 1855 roku.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości, z dnia 1 Października, Pułkownik pułku Dragonów J. K. Wysokości Xięcia Następcy Wirtembergskiego *Tichocki*, mianowany Dowodzący pułku Dragonów J. C. Wysokości W. X. MIKOŁAJA MIKOŁAJOWICZA; — 2 tegoż miesiąca, mianowani: Dowodca 2 brygady 2 dywizji Grenadyerów Jenerał-major *Iwaszczencow*, Dowodzącym 11-tą rezerwową dywizją pieszą; Dowodca pułku Grenadyerów J. C. Wysokości W. X. MIKOŁAJA MIKOŁAJOWICZA Jenerał-major

Wielamowicz, Dowodzą 2 brygady 2 dywizji Grenadyrów; — 3 tegoż miesiąca, mianowani: Naczelnik ruchomego magazynu czynnej Armii, Jenerał-major *Sewastjanow*, Wojskowym Naczelnikiem gubernii Augustowskiej, z pozostaniem w jeździe; Dowodzą 2 brygady 21 dywizji pieszej Jenerał-major *Czaplic*, Dowodzą 1 brygady 13 dywizji pieszej, a Dowodzą tej ostatniej brygady Jenerał-major *Budberg*, Dowodzą 2 brygady 21 dywizji pieszej.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły Orderów, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 3 klasy z mieczami, 28 Sierpnia, Plac-Major *Kijowsko-Pieczerskiej* cytadeli, liczący się w jeździe Pułkownik *Lewkowicz*, w nagrodę gorliwości odznaczonej służby; — Św. Anny 2 klasy, 26 Sierpnia, Sędzia *Grodzińskiego* Sądu Sumienia, Radzca Stanu *Krzywicki*, na poświadczenie Zwierzchności o gorliwości odznaczającej się służbie i pracach szczególnych; — Św. Stanisława 2 klasy, 25 Sierpnia, Professor Zwyczajny Uniwersytetu św. Włodzimierza, Doktor Medycyny, Radzca Kollegijalny *von Hubenet*, w nagrodę gorliwego pełnienia obowiązków podczas obrony *Sevastopola*; 26 tegoż m., Towarzysz Prezesa *Mohylewskiej* Izby Sądu Cywilnego, Radzca Stanu *Tukmaczew*, Radczy Kollegialni, Prokuratorowie Gubernijalni: *Mohylewski Dawydow* i *Podolski Pilipenko*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantonu Dworu, z dnia 15 Września, Panny: *Zofija Tołmaczew*, *Barbara Perfiljew* i *Barbara Gresser*, Najłaskawiej mianowane zostały Frejlinami NN. CESARZOWYCH.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Przysłane za Najwyższym Rozkazem z Nihilajewa.

I.

Z dnia 10 Października, o godzinie 12 minut 45 po południu.

W położeniu nieprzyjaciela żadna nie zaszła zmiana. Główne siły jego floty stoją dotąd pod *Kinburnską* kosa, a oddziały wszelkich statków w *Oczakowskim* przedporcie i w ujściu rzeki *Bohu*, — w ogóle 93 statki. W ciągu dzisiejszego rana z tych oddziałów niektóre statki chodziły w górę *Bohem* i *Dnieprem*, ale nie daleko i wprędce wracały na swe stanowiska na kotwicy. Statki, które podejmowały się w górę *Bohem*, nie dochodziły nawet do tego punktu, z którego w dniu wczorajszym ostrzeliwały się z naszą artylerią. Wylądowane wojska nieprzyjacielskie, rozłożone są między *Kinburnską* kosa i przedmieściem.

II.

Z dnia 11 Października, o godzinie 8 po południu.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* donosi z dnia dzisiejszego, o godzinie 10 zrana, że wczora nieprzyjaciel wyszedł z *Eupatoryi* w liczbie, jak się na oko zdaje, od 30 do 40 tysięcy ludzi, i nocował pod *Karagurt* i *Sak*. Dalszych poruszeń jeszcze nie przedsiębrał.

Tu, od dnia wczorajszego żadna ważna nie zaszła zmiana.

Nieprzyjaciel zajmuje zawsze dawne miejsca, mianowicie: główna flotta za *Kinburnską* kosa, a statki pomniejsze, statki parowe i pływające baterie, w *Oczakowskim* przedporcie, w ujściu *Bohu*, naprzeciw wsi *Parutino*, i w ujściu *Dniepru*, między *Stanisławem* i *Rybalczą*. W tém ostatniem ujściu nieprzyjaciel czynnie zajmował się pomiarami głębiny wzdłuż południowego brzegu rzeki. Liczba wojsk, wylądowanych na *Kinburnskiej* kosie nie zmieniło się. Według słów trzech angielskich majtków, którzy wysiedli na brzeg i wzięci zostali w niewolę przez kozaków jednego z naszych oddziałów, część wojsk pozostawiona jest przez nieprzyjaciela na flocie; w ogóle zaś, z tém co wylądowano, wojska te powinny wynosić około 15 tysięcy.

Z KRYMU.

I.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* donosi, z dnia 8 Października, że nieprzyjaciel znowu spuścił się z gór, oddzielających *Bajdarską* dolinę od *Belbekskiej*. W *Eupatoryi* on widocznie wzmocnił się, wszakże z tamąd nic jeszcze nie przedsiębrał.

II.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* z dnia 10 Października, donosi:

8 Października, o wpół do 4 po południu, nieprzyjaciel, w liczbie szesnastu bataljonów, spuścił się z grzbietu *Bajdarskiej* doliny ku wsiom *Karlu* i *Adym-Czokrak*, ale przencowawszy tam, wrócił na grzbiet pomieniony.

W *Kerecz*, według odebranych wiadomości, liczba wojsk powiększyła się.

Pod *Eupatoryą* i na innych punktach *Krymskiego* półwyspu położenie nie zmieniło się.

III.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* zawiadamia z dnia 11 Października o godzinie 5 po południu, że, według doniesienia Jenerała *Szabelskiego*, nieprzyjaciel pomyka się w kierunku *Tulat*, ale niewiadomo czyli pójdzie na *Symferopol*, czy ponad morzem.

O siłach jego niemasz jeszcze dokładnych wiadomości.

IV.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow*, z dnia 11 Października o godzinie 11 po południu donosi:

Nieprzyjaciel, w postępie swoim przed południem zatrzymał się na równi wsi *Aszaga-Dżamin* i wymienił kilka strzałów z dział z naszymi dragonami; gdy zaś trzy pułki naszych ułanów posunęły się dla zagrożenia lewemu jego skrzydłu, on odstąpił ku *Aktaczy*. Jenerał *Szabelski*, o godzinie 3 po południu zajął pozycją pod *Czebottarra*.

(*Ruski Inwalid.*)

V.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow*, z dnia 12 Października o godzinie wpół do 9 wieczor, donosi co następuje:

Nieprzyjaciel który był wyszedł z *Eupatoryi*, wrócił dziś tamże.

Według doniesienia Jenerała *Szabelskiego* miał on 50 szwadronów i bardzo mocną piechotę.

W spotkaniu dnia wczorajszego mieliśmy rannych dwóch kozaków; nieprzyjacielowi wzięto do niewoli 2 ludzi.

(*Dod. nadzw. do Ruski. Inw. 13 Października.*)

W dniu 12 (24) bież. Października odbyło się w Kościele parafialnym św. Katarzyny w Petersburgu uroczyste nabożeństwo po ś. p. Metropolicie Ignacym *Hołowińskim*, wśród liczного zgromadzenia Posłów cudzoziemskich, Ministrów, Członków Rady Państwa, Senatorów i innych znakomitych osób, oraz katolików wszelkiego stanu i narodowości. Mszą św. celebrował, w orszaku całego tu obecnego duchowieństwa katolickiego, JWJXdz Ferdynand *Kahn*, Biskup diecezjalny Tiraspoński. Mowę nadgrobną miał JWJXdz *Iwaszkiewicz*, Kanonik katedralny Mohylewski, Professor Akademii Duchownej. Mowa ta, pełna namaszczenia Chrześcijańskiego i wzniosłego talentu, wszystkich w rozrzewnienie wprawiła.

Zwłoki ś. p. Arcybiskupa złożone tymczasowo zostały w sklepie kościoła św. Katarzyny.

— 10 (22) Października, umarł tu, po krótkiej chorobie, Senator, Radca Tajny hrabia Bazyl *Zawadowski*.

— Z Wiednia odebrano wiadomość telegraficzną, że tam umarł 6 (18) Października Professor CESARSKIEGO Uniwersytetu Petersburskiego *Niewolin*.

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 8 Października pozostało chorych 59 — w ciągu doby zachorow. 1 — wyzd. 0 — umarło 1 — po 9 Października pozostało chorych 59.

W ciągu doby zachor. 2 — wyzd. 1 — umarło 3 — po 10 Października pozostało chorych 57.

W ciągu doby zachor. 1 — wyzd. 10 — umarło 2 — po 11 Października pozostało chorych 46.

W ciągu doby zachor. 5 — wyzd. 1 — umarło 1 — po 12 Października pozostało chorych 49.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 4 (16) Października.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Przez NAJWYŻSZE Rozkazy J. C. MOŚCI, wydane do Zarządu Cywilnego.

W Carskiem-Siele, dnia 25 Sierpnia 1855 roku.

Prezes Heroldyi Królestwa Polskiego i Zasiadający w Radzie Administracyjnej tegoż Królestwa, Tajny Radca Tymowski, zasiadać ma w Rządzącym Senacie.

Dnia 28 Sierpnia 1855 roku.

Przeniesiony: Kommissarz szpitalu ruchomego przy Głównej kwaterze Armii czynnej, Sekretarz Kollegialny Konopacki, do Wydz. Górniczego Królestwa Polskiego, na Urzędnika zawiadującego węglem kamiennym.

Z powodu podrożenia cen na chleb, JO. Xiążę Namiestnik Królestwa, pragnąc okazać pomoc uboższym mieszkańcom, rozkazać raczył, ażeby każdodziennie wydawaną była z magazynów wojskowych mąka, dla wypiekania z takowej chleba i aby sprzedaż onego odbywała się po cenie niższej od tary ustanowionej dla piekarzy. W skutek tej woli Jego Xiążęcej Mości, ogłasza się że: chleb z mąki wydawanej z magazynów wojskowych, sprzedawany będzie o jedną ko-

piejkę, czyli dwa grosze polskie, na funcie niżej od tary ustanowionej dla piekarzy. Sprzedaż rzeczzonego chleba rozpocznie się dnia 1 (13) Października r. b. odbywać się będzie codzień w sześciu punktach miasta, mianowicie: na Starem Mieście, na Wolnicy, na Muranowie, za Żelazną Bramą, na Solcu i na Pradze.

PROSPEKT.

KOŚCIOŁY WARSZAWSKIE

RZYMSKO-KATOLICKIE

Opisane pod względem historycznym przez Juliana Bartoszewicza.

WIZERUNKI KOŚCIOŁÓW I CELNIEJSZE W NICH NAGROBKI.

ryrował na drzewie Michał Starkman.

Wszystkie celniejsze miasta dawnej Polski mają spisane i opisane swoje pamiątki, swoje przynajmniej kościoły, a niektóre z nich obszerne historye i kroniki. Nad zbadaniem przeszłości kilku z nich, a mianowicie Krakowa, wielu archeologów pracowało i obfite zebrało plony. Jedna Warszawa zaległa pole i najpóźniej z miast polskich, lubo najwcześniej może była powinna jako stolica kraju, zainteresowała uczonych. Dzisiaj dopiero na wielką skalę rozpoczynają się studia nad miastem naszym; dzisiaj dopiero przeszłość Warszawy zajęła kilku znakomitszych archeologów. Niema wątpliwości, że, po wzroście poszukiwań społecznych sądząc, miasto nasze dokładniejszej od innych miast polskich doczeka się historyi, bo więcej materiałów nagromadzi dla następnych pokoleń; z tem wszystkiem w obecnej chwili przygotowania tylko widzimy, a skutku tylko oczekiwać nam wolno. Dla tego występujemy tymczasem z Opiskiem historycznym Kościołów Warszawskich. Nim kto dokładniejszy wyda ich opis i historyę, dzieło nasze, które wydać zamierzamy, ten pierwszy brak w nauce i literaturze zastąpi.

Nie dajemy zupełnej historyi Kościołów Warszawskich; więcej to szkice jak całkowite obrazy, dla tego, że zakres pisma naszego ograniczony. Później może szkice te rozwiną się na obrazy. Nie dajemy też opisu kościołów, opisu kapie ołtarzy, malowideł, funduszów, nie dajemy kroniki takiej, jaka jest np. Maczyńskiego o kościołach Krakowskich, bo naszym celem nie było dać opisu kościołów, ale ich historyę. Dla tego nawiązaliśmy na nie wspomnień więcej szczegółów historycznych, więcej wypadków, jakie do murów tego lub owego kościoła się przywiązały, aniżeli samych opisów — i jeżeli potem da Bóg, że rozwiniemy, jak obiecuję te szkice — tylko pod względem historycznym, nie zaś opisowym damy powtórne wydanie Kościołów Warszawskich. Opisy pozostaną własnością dzieła X. Kurowskiego «Pamiętki Warszawy», ale dokładniejszego jeszcze dzieła, którego prawo mamy spodziewać się od Sobieszczańskiego.

Tak więc historya wyłącznie nas zajmuje teraz, i dla tego z góry oświadczamy czytelnikom, czego się po naszym dziele spodziewać mają.

Postanowiliśmy załączyć wizerunki kościołów, a z każdego wybrać po dwa, trzy nagrobki celniejsze, albo pod względem sztuki albo pod względem znaczenia osób, których popioły pokrywają. Nagrobki te i kościoły damy w drzeworytach. W dziele naszym będą tak przedstawiane wszystkie bez wyjątku dziś istniejące kościoły, nie tylko będące w samej Warszawie, ale i w całej okolicy warszawskiej, które naturalnie znajome Warszawianom, do świątyni naszej stolicy słusznie policzone być mogą, np. kościół Pragski, Powązkowski, Czerniakowski, Willanowski, kościół Xięży Kamedułów w Bielanych, a nawet i nowo stawiający się kościółek w Mokotowie.

Dzieło wychodzić będzie zeszytami, w każdym zeszytcie będą dwa kościoły, to jest: wizerunek i historia ich, a w textcie pomieszczone będą nagrobki.

Warunki prenumeraty.

Całe dzieło składać się mające z 12 zeszytów, zawierających opisy historyczne 26 kościołów i 50 do 50 celniejszych nagrobków, wraz z ich wizerunkami rytemi przeze-mnie na drzewie, wychodzić będzie na papierze welinowym in 8 majori.

Posyty składające się z opisu dwóch kościołów wraz z ich wizerunkiem i celniejszymi ich nagrobkami, wychodzić będą miesięcznie, począwszy od 1 Października r. b. Cena całego dzieła, którego objętość przynajmniej dojdzie 25 arkuszy, oprócz wizerunków, wynosi 6 rub. sr. Prenumerujący przy odbiorze 1 posytcu, zechcą złożyć 2 rub. sr., przy następnych ośmiu opłacać będą po 50 kop., a ostatnie cztery otrzymają bez opłaty.

Prenumerować można u wszystkich księgarzy w Królestwie, Cesarstwie i w mieszkaniu wydawcy, ulica Krakowskie-przedmieście, pałac Hr. St. Potockiego N° 415. Skład główny dla Królestwa w księgarni S. Orgelbranda w Warszawie, a dla Cesarstwa w księgarni M. Orgelbranda w Wilnie.

M. STARKMAN.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Wybor dokonany przed Synod w dniu 2 Października, Arcybiskupa Amazyjskiego *Cyrylla* na Patriarchę Konstantynopolitańskiego, został zatwierdzony przez Sultana.

— W *Korrespondencyi Pruskiej*, gazecie półurzędowej, pod rubryką *Konstantynopol, 1 Października*, czytamy: «Rzeczą jest dziś już pewną, że kontyngens turecko-angielski, udaje się do Kercz; jest to zmiana uchwalona między Portą i Sprzymierzeńcami. Jeden oddział tych wojsk już był nawet wystąpił w marsz do Szumli, ale został zwrócony dla posłania do Kercz i Jenikale. 7,000 ludzi będą tam wprost przewiezione ze Stambułu, zaś 2,000, już przybyłe do Warny, zostaną ztamtąd wyprawione do tegoż miejsca. Inne wojska połączą się z Baszi-buzukami pod jenerałem Beatson, dla udania się też do Krymu; nakoniec, 4,000 wojska pozostanie w obozie Buyukdere.

«Co do Patriarchy Anthimos'a, dowiadujemy się, że do Sultana podana była prośba ze 2,000 podpisów o utrzymanie go na stolicy; ale Sultana odesłał tę prośbę do Wielkiej Rady, która, zgodnie z wnioskami Synodu Greckiego, wy-rzekła złożenie jego z patriarchatu.»

— Dowiadujemy się z Montenegro, że Xiążę Daniel obwieścił powszechnie, iż wszelki zbieg lub wychodziec znajdzie w Montenegro schronienie, byleby się zastosował do praw, w tym kraju obowiązujących.

— Nowa gazeta Pruska zawiera ogłoszenie od Poselstwa Tureckiego w Berlinie, wzywające wszystkich kapitalistów Europejskich do współudziału się o przedsięwzięcie zbudowania drogi żelaznej z Konstantynopolu do Belgradu. Piszą z Wiednia do Gazety Powszechnej Augsburskiej, że podobne obwieszczenie ukazało się i w Wiedniu, 3 Paździer-

nika, a za niem w krótcie nastąpi inne, wzywające do podobnegoż spółzawodnictwa na przedsięwzięcie wykopania kanału z Rasowa do Kiustendzi, w celu połączenia wprost Dunaju z Morzem Czarném. (P. P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. Jeden z korrespondentów Gazety Powszechnej Augsburskiej usiłuje dowieść, że skutkiem traktatów, które-mi Austria zobowiązała się względem Francyi i Anglii do-pomagać do osiągnięcia celów, które te Mocarstwa sobie zamierzyły, nie może być pozwolono Gabinetowi Austriackiemu występować w roli pośrednika między stronami woju-jącemi, i że jedynym Gabinetem, któremu odtąd ta rola przystoi, jest Gabinet Pruski, jako temu, który dotąd trzymał się na uboczu od wszelkich rozpraw, tyjących się obecnego sporu.

— *Zeit* twierdzi, że Poseł Austriacki przy Dworze Rosyjskim, hrabia Walentyn Esterhazy, wyjedzie do Petersburga niezwłocznie za powrotem Cesarza z Ischl. Osoby dobrze świadome rzeczy wymieniają lorda Granville, jako następcę po hrabi Westmoreland.

— Podług *Wanderer* Konkordat nie wprzod będzie ogłoszony, aż po należytém rozważeniu i przygotowaniu Dekretów, mających służyć ku wprowadzeniu jego w wykonanie, i które mają być obwieszczone spólcześnie. To może po-ciągnąć do końca roku. Wszyscy Biskupi Cesarstwa będą obecni na tym akcie.

— W Wiedniu nie słyhać jeszcze o odwołaniu Po-sła Neapolitańskiego, Xięcia Petrulla.

— Hrabia de Fiquelmont zamierza, jak słyhać, przenieść się na mieszkanie do Włoch. Pracuje on w tej chwili nad dziełem, które nie może nie zająć powszechnej uwagi; jest to *Historja Dyplomatyki europejskiej od Kongressu Wiedeńskiego*.

Wiedeń, 15 Października. Cesarz Jmć zatwierdził projekt prawa o ustanowieniu Zakładu Kredytowego, w celu nadania większego rozwoju handlowi i przemysłowi.

PRUSSY. Korrespondencya gazety *Nord*, z Berlina, 11 Października donosi, że dnia tego i wiliją, chodziły po mie-scie pogłoski o pokoju. Korrespondent ostrzega, że nie należy wielkiej wiary przywiązywać do podobnych wieści, które zwykle są rozpuszczane dla drażnienia niejako Gabinetu Londyńskiego, obawiającego się dziś pokoju, jak niegdyś lękał się wojny, oraz że zwykle wieści te są symptomatem pewnego zachwiania przymierza anglo-francuzkiego.

— Donieśliśmy przed niejakiem czasem o nieprzyzwoitej mowie, jaką miał na uczcie w Homburgu, Poseł angielski przy Sejmie Niemieckim, z powodu więcia Sewastopola i która miała dać powód do dyplomatycznych objaśnień między Gabinetami Pruskim i Angielskim. Dziś gazeta, która pierwsza o tém doniosła, sama stara się wycofać z tego zwikłania; mówi ona, że przemówienie Posła nie miała charakteru tyle uwłaczającego dla Króla Pruskiego, jaki jej na-dały gazety angielskie powtarzając ją niewiernie.

— Nowa Gazeta Pruska wykazuje, bez zbytnich wszakże przechwałek, tryumf *strony prawej*, w wyborach na Drugą Izbę i upatruje przyczynę tego wypadku w ogólnym usposobieniu narodu, który jest w gruncie royalistowskim.

— Cała flotta Pruska, złożona z okrętów: *Gefion*, *Danzig*, *Barbarossa*, fregaty *Thétis*, skuneru *Hela*, transportu *Mercure* i korwety *Amazone*, jest w tej chwili połączona w Gdańsku.

ANHALT-BERNBURG. Gazeta urzędowa Bernburska zawiera Dekret Xięcia Panującego, datowany z Ballenstedt, 8 Października, którym Jego N. Wysokość, ze względu na zwątlone swe zdrowie, mianuje Xiężnę Fryderykę, Małżonkę swoją, spół-Rządczynią Xięstwa. (G. P.)

DANIJA.

Piszą z Berlina, 11 Października do *Independance Belge*: «Rząd Duński, nalegany z różnych stron o zniesienie opłaty od okrętów, przechodzących ciasninę Sund, zaprosił reprezentantów rozmaitych Rządów na zjazd do Kopenhagi w Listopadzie. Danija ma zaproponować, iżby każdy Rząd wypłacił pewną summę jednorazowie dla oswobodzenia się od cła na zawsze, a gdy takowe przynosi dochodu rocznie około 2 milionów talarów, przeto kapitał, który Danija miałaby do odebrania, wyniesie od 40 do 50 milionów talarów. (P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 13 Października. Gazeta *Daily News* twierdzi, że generał Simpson podał się do dymissji, zalecając na swoje miejsce, na Wodza Naczelnego, generała Eyre, lecz że Rząd odmówił przyjęcia dymissji.

— Rada Muncypalna Londynu zbierała się na posiedzenie nadzwyczajne 11 b. m. dla wysłuchania urzędowego doniesienia, iż Lordem-Merem Londynu na rok przyszły, obrany został P. Solemons, izraelita.

— P. H. J. Howard, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Królowej Jmci Wielkiej Brytanii przy Cesarzu Jmci Brezylji, został mianowany w takimże charakterze przy Królu Jmci Portugalii i Algarbii.

— Wczora statek parowy «*Impératrice*» odpłynął z Portsmouth z 1000 żołnierzy i 60 oficerami Legji niemieckiej, pod dowództwem pułkownika Woodbridge. Udaje się wprost do Krymu.

— Rząd zakupuje na jarmarkach w Anglii i Irlandji wielkie ilości koni; w tej chwili jazda angielska jest już liczniejsza, niż była kiedykolwiek w ciągu wieku.

— Korrespondent Londyński gazety *Nord* pisze 12 Października, że wiadomość o wejściu Cesarzowej Francuzów w piąty miesiąc ciąży, nie wzbudziła w Londynie entuzjazmu, jakiego się spodziewano.

— *Morning Post* pisze, że Admiralicja postanowiła zmodyfikować mundury oficerów marynarki i mianowicie odjąć szlify, jako skazówki rang oficerskich.

— Piszą w *Sun*: «*Powerful*, okręt J. K. Mości od 84, *Cornwallis* od 60, *Pembroke* od 60 dział i *the Rosamond*,

korweta parowa kołowa, odebrały rozkaz wyjścia natychmiast z Spithead do Indji zachodnich pod wodzą kontradmirała Fanshawe. Pierwszy z tych okrętów udaje się do Jamaiki, trzy inne do Bermudes.» (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 14 Października. Podług korespondencyi z Paryża do gazety *Independance Belge* duch wojowniczy zaczyna mocno upadać tak w Paryżu, jak i w Londynie. Aristokracja finansowa jest całkiem za pokojem i ze wszech stron dają się widzieć usiłowania dla natchnienia Mocarstwom Zachodnim podobnychże usposobień.

— «Zapewniają w towarzystwach Orleanistowskich (mówi Gazeta Powsz. Augsburska) że podczas ostatniego widzenia się Xięcia de Montpensier z hrabią de Chambord w Wiedniu, ten ostatni wyraził życzenie zabrać znajomość z Xiężną d'Orléans i jej dwoma synami i dał do zrozumienia, że uczyni pierwszą wizytę Xiężnie, jeżeli będzie miał pewność dobrego przyjęcia. Wszakże, gdy Xiężna zawsze jest spreczna zjednoczeniu dwóch gałęzi Domu Burbonów, synowie Ludwika-Filippa postanowili przeto użyć wpływu swojej czcigodnej Matki, Królowy Maryi-Amelii, na synowę, dla skłonienia jej do porozumienia się, pożądanego przez reprezentanta starszej linii. Taki ma być właśnie cel podróży wdowy Ludwika-Filippa do Niemiec. Zkądinąd wiadomo że Marya-Amelija usiłowała, ale napróżno, skłonić Króla Belgów do oparcia się podróży syna jego Xięcia Brabancyi do Paryża.»

— W gazecie *Messenger de Tahiti* umieszczone zostało obwieszczenie Gubernatora Nowej Kaledonii o przyłączeniu tej wyspy do Cesarstwa Francuzkiego. Obwieszczenie to nastąpiło z rozkazu Cesarza Ludwika Napoleona.

Paryż, 16 Października. Monitor dzisiejszy zawiera Dekret, zabraniający po 31 Grudnia wywozu kasztanów z kraju, a pozwola ich przywóz za opłatą cła 25 centimów od 100 kilogrammów.

— Wczora z Lyonu odjechał 81 pułk liniowy udający się do Krymu.

— Na Gieldzie dziś: 4½ procentowe 90 fran. 75 cent.— 3 procentowe 65 franków 15 centimów. (J. de S.-P.)

HISZPANIA.

MADRYT, 12 Października. Na Kortezach zatwierdzony został projekt prawa, zakreślający do cyfry 70,000 ludzi, armiję hiszpańską na rok 1856. Toż Ciało prawodawcze zatwierdziło mianowanie generała San-Miguel Dowodzcą naczelnym korpusu Halabardzistów.

Nowiny z Katalonii są zaspokajające.

Pogłoski, krążące o zmianach w Ministerstwie, są bezzasadne.

— Korrespondent Gazety Powszechnej Augsburskiej pisze z Madrytu z dnia 3 Października: «Horyzont polityczny chmurzy się coraz bardziej; partye w Kortezach gotują się do śmiertelnej walki. Nocedal i Castro, przywódcy *skrajnej prawej strony*, czynnie pracują nad odbudowaniem stronnictwa *Moderados*; twierdzą, że zdołali zwerbować Xięcia

Walencyi, Narvaez, który dotąd trzymał się na uboczu. Ten ma stanąć na czele partyi i obwieścić swoje wyznanie wiary. Dom Madoz służy za miejsce schadzki *Progressistów*, podczas kiedy demokraci, przywódceni przez Ordez Ave-cilla i Margrabię d'Albaida, mają też częste narady. Wszystko pokazuje rychłe otwarcie gorących zapasów parlamentowych. Ministerstwo będzie zaatakowane z kilku słabych stron razem.

Ministrowie będą powołani do wytłumaczenia się we względzie zmiany osób Dworu, poronienia Królowej i t. d. ale szczególniejszym przymierzem zawartego z Mocarstwami Zachodnimi i pogłosek o abdykacyi Królowej. Przymierze będzie żwawo atakowane przez demokratów. Co zaś do abdykacyi, gazeta *Revista Militar*, organ Narvaeza, zawiera artykuł, oznajmujący o *zrzeczeniu się własnowolnóm* Korony przez Królowę. Gazety umiarkowane powstają na ten artykuł, jako na zmyśloną niedorzeczność, dowodząc, że podobny akt ze strony Królowej byłby wymuszonym.

Wszystkie te korespondencje, równie jak i listy do Nowej Gazety Pruskiej mówią też o powstaniu Karlistów w Katalonii; Rząd zdaje się wiele rachować na energją nowomianowanego kapitana jeneralnego tej prowincyi, Hrabi de Reuss, (Prim.) Tymczasem zuchwałość bánd Karlistowskich coraz się wzmaga, a duch wojska przeciwnie upada; mają oni do ścigania nieprzyjaciela, doskonale obeznanego z miejscowością i który nieustannie wciaga je w zasadzki. Mówią też o przymierzu Karlistów ze stronnictwem demokratów i że na Listopad gotuje się powstanie powszechne.

Mówiono w Madrycie że Espartero zobowiązał się dostarczyć Francyi korpus posiłkowy ze 30,000 ludzi, pod warunkiem, że ze strony Francyi przedsięwzięte będą środki ku niewpuszczeniu Karlistów przez granicę.

Gazeta Austriacka mówi też o projekcie Ugody, uchwalonej między Gabinetami Madrytskim i Paryskim, przez którą pierwszy zobowiązuje się dostarczyć kontyngens do 30,000 ludzi dla wzmocnienia armii Krymskiej, ku czemu wszakże wycieńczenie Skarbu Hiszpanii stawia ważne przeszkody. Podług tejże gazety przystąpienie młodego Króla Portugalskiego do podobnejże ugody z Francją, nie ulega już żadnej wątpliwości.

(P. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

NOWINY Z BAŁTYKU. *Hamburg, 15 Października.* (Przez telegraf.) Dywizja z 9 kanonjerskich szalup angielskich Bałtyckiej floty przybyła do Elseneur w powrocie do portów Wielkiej Brytanii.

BERLIN. Dzień 10 Października, zarazem rocznica urodzin i 50-letni jubileusz wejścia do służby wojskowej Króla Jmci, był obchodzony z wielką uroczystością. Armija wysłała do N. Pana deputacyą z powinszowaniem, na czele której Xiąże Następca, złożył ofiarowaną przez Armiją szpadę. Tkliwy ten akt ukończył się wielką ucztą w nowych oran-

żerych w Sans-Souci, na której znajdowali się wszyscy Xiążęta i Xiążne Domu Pruskiego, wraz z wielu Xiążętami innych Domów Panujących Niemieckich i członkami deputacyi.

— W gazecie półurzędowej *Korrespondencyi Pruskiej* pod dniem 16 Października umieszczono zarządzenie pogłoskom, jakoby Rząd Pruski wziął na siebie pośrednictwo w przełożeniach pokoju Mocarstwom Zachodnim. Gazeta mówi, że Rossya żadnych podobnych propozycyji nie czyniła i że według najbardziej wiarogodnych wiadomości, Mocarstwa Zachodnie tak dziś mało są skłonne do ponowienia układów o pokój, że w takich usposobieniach żadne pośrednictwo nie mogłoby mieć skutku.

(P. P.)

LONDYN, 15 Października. Królowa Jmć spodziewana jest w Windsor na jutro w powrocie z Zamku Balmoral. N. Pani będzie przyjeżdżała niezwłocznie po przyjeździe na Radzie Tajnej, gdzie zostanie wyznaczony dzień otwarcia Parlamentu i uchwalono: czy takowy ma przypaść przed Świętami Bożego Narodzenia. Wszyscy sądzą że Parlament odroczony będzie do Grudnia, a otwarty dopiero w Styczniu przyszłego roku.

— Na Giełdzie Londyńskiej, 17 Października, (podług depeszy telegraficznej odebranej w Berlinie), Konsolidy 87½ — Rossyjskie 5 procentowe 96—4½ proc. 86.

PARYŻ, 16 Października. Z rozkazu Rządu, gazeta *Constitutionnel* umieszcza zaprzeczenie własnej swojej wiadomości, jakoby baron Prokesch-Osten przyjeżdżał do Paryża w celach politycznych.

(J. de S.-P.)

OD REDAKCYI.

Dla większej pewności dochodzenia numerów oraz dla ułatwienia sprostowań niedokładności, jakiby zdarzyć się mogły, numera Tygodnika będą w roku przyszłym przesyłane w zaklejonych kopertach z drukowanemi addressami każdego z PP. Prenumeratorów.

Redakcyja uprasza przeto osoby życzące utrzymywać gazetę Tygodnik w roku przyszłym, tak rocznie jak i półrocznie, o wczesne zgłoszenie się i o nadesłanie addressów jak najdokładniej i czytelnie napisanych, w których mają być oznaczone:

a.) Imię chrzestne własne i także imię ojca, nazwisko, urząd lub tytuł osoby prenumerującej.

b.) Miejsce dokąd gazeta ma być przesyłana. A tu należy mieć wzgląd na to, iż jeżeli miejsce takowe nie jest ani miastem ani kantorem pocztowym, ani pocztową stacyą; w takim razie ma być wraz z nazwiskiem miejscowości, wskazane najbliższe miasto, kantor lub stacya, do którego mają być przesyłane numera.

c.) Jeżeli jest kilka traktów, przez które gazeta dochodzić może, każdy z PP. Prenumeratorów może wskazać ten, z którego życzy sobie takową odbierać.

Spodziewać się należy, iż ten nowy środek będzie zdolnym odwrócić wszelkie niekokiłdności i omyłki, ku dochodzeniu numerów w czasie i miejscu właściwem.

Jeżeliby wszakże zdarzyły się mimo to niedokładności, Redakcyja uprasza, iżby doznający takowych raczyli się udawać wprost do niej ze swemi zażaleniami, adresując tak prenumeratę, jako i wszelkie odezwy:

Въ Редакцію (albo Г. Издателью) польской газетъ Tygodnikъ, въ С.-Петербургъ.